

| Naam: Ko de Jonge |

| Bedrijf: NAK |

| Functie: keurmeester |

| Datum: 15 januari 2013 |

Ko de Jonge werkt al 37 jaar als keurmeester bij de NAK in Zeeuws-Vlaanderen. In de wintermaanden keurt hij pootgoed en bemonstert hij lijnzaad. Discussies met telers komen voor, maar door zijn jarenlange ervaring weet De Jonge daar goed mee om te gaan.

Opdrachten halen

8.00 uur. Ko de Jonge start zijn werkzaamheden bij Fehax Axel. Hier haalt hij zijn opdrachten voor die dag op, want Fehax print de benodigde certificaten uit voor de regio Zeeuws-Vlaanderen. Zeeuws-Vlaanderen heeft drie keurmeesters, die gezamenlijk 2.700 hectare pootaardappelen en lijnzaad keuren en die elk hun eigen gebied hebben. De Jonge heeft het gebied rond Axel onder zijn hoede. Hij keurt deze winter ongeveer 20.000 ton pootaardappelen. "Het is momenteel wel een rustige periode. De export naar Noord-Afrika is zo goed als gebeurd. Het pootgoed dat ik nu nog keur, is bestemd voor Europa en voor Nederland. Verder bemonster ik ook nog lijnzaad." In de zomer neemt De Jonge ook de veldkeuringen van het pootgoed en graszaad voor zijn rekening.

Discussie maak ik ook genoeg mee, maar als ik een uitspraak gedaan heb, wijk ik daar niet meer vanaf. Telers snappen dat ook wel en weten ondertussen hoe ik in elkaar zit."

Cupido's goedgekeurd

10.15 uur. Op het bedrijf van De Ridder in Zuiddorpe keurt Ko de Jonge een partij Cupido. De keurmeester kijkt of de schurft- en rhizoctonia-schaal niet overtreden is. Hij checkt de maat en meet de temperatuur van de partij. Tevens snijdt De Jonge een paar aardappels door om te zien of er inwendige gebreken zijn. De Jonge keurt de partij goed en voert de gegevens in in zijn PDA, een kleine computer. De gegevens verstuurt hij rechtstreeks naar de NAK in Emmeloord. Daar worden de gegevens opgeslagen en teruggestuurd naar de teler. Na de keuring neemt De Jonge nog een kijkje bij een partij Bintjes die De Ridder aan het sorteren is. "Dit is alvast een eerste blik voor de definitieve keuring die later nog volgt", vertelt de keurmeester. "Er waren wat problemen met groeischeuren, maar het ziet er nu goed uit. De groeischeuren die er nog in zitten, zijn tolerant. Donderdag kom ik hier weer terug."

Monster van lijnzaad

8.30 uur. Bij Dielemans Graanhandel Axel moet een monster genomen worden van twee partijen lijnzaad. In het kantoor op het bedrijf zoekt De Jonge de benodigde zakjes bij elkaar. De bijbehorende papieren worden ingevuld en met een emmer en een konische boor loopt hij naar de partij lijnzaad. Van elke 10 ton zaad neemt hij een monster. Het monster wordt verzegeld en met bijbehorende papieren opgestuurd naar het NAK-laboratorium in Emmeloord. Hier wordt het zaad onderzocht op kiemkracht, zuiverheid en kwaliteit, het 1.000-korrelgewicht, het vochtgehalte en de gezondheid. Als de uitslag – na ongeveer twee weken – op het bedrijf terug is, kan het zaad verder verhandeld worden.

Zaad van vezelvlas

11.00 uur. Bij Van Looij Vlas in Sint Jansteen heeft de keurmeester drie monsters genomen van lijnzaad. "Eigenlijk is het het zaad van vezelvlas, maar iedereen zegt lijnzaad", vertelt De Jonge. In de kantine van het bedrijf maakt hij de monsterzakjes klaar. Er gaat 500 gram zaad in een zakje. Daarna verzegelt hij de zakjes. Als het zaad goedgekeurd is, gaat het naar Dielemans Graanhandel Axel, waar het ontsmet wordt en verder verhandeld.

Afwisselend werk

9.30 uur. Op weg naar het volgende adres. Ko schat dat hij per dag zo'n 100 tot 120 kilometer in de auto zit. De keurmeester is sinds januari 1976 in vaste dienst bij de NAK. Dit is zijn laatste jaar; in augustus gaat hij met de vut. "Ik doe dit werk heel graag. Het is afwisselend en je hebt veel contact met mensen. Natuurlijk is het ook wel eens niet leuk. Vorige week nog heb ik een partij van 40 ton pootgoed af moeten keuren; er zat rot in. Dat is niet leuk, ook voor de teler niet, maar als het niet goed is, is het niet goed.

Spunta en Fontane

12.00 uur. Het laatste adres dat De Jonge deze ochtend bezoekt, is pootgoedbedrijf Inghels Heikant BV in Heikant. Hij keurt er een partij Spunta en bekijkt tevens de partij Fontane die op dit moment wordt gesorteerd. Onder het eten vult de keurmeester meteen de papieren in voor de grondbemonstering die binnenkort uitgevoerd moet worden op de percelen waar dit jaar het pootgoed uitgeplant gaat worden. ■

Pootgoed en lijnzaad keuren met Ko de Jonge

